



Te Peretitenira'a *No Porinetia farani*

PIHA PUTURA'A PARAU 'API ***Mahana toru 9 nō Tetepa 2020***

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

Rave'a pa'epa'e taupoto nō te mau mātete 'ohipa 'a te hau nō te pu'etau haamahuta faahouraa 'i te 'imiraa faufaa

'I roto 'i te rēni faa'ohiparaa 'i te mau mātete 'ohipa 'a te hau nō te haamahuta faahou 'i te 'imiraa faufaa 'a te Fenua, 'i te pae anei 'o te 'imiraa rû mai te mau paturaa fare 'e te paturaa rarahi 'a te hau (BTP) nâ reira te mau tōro'a tumu (faaapu 'e tautai), 'ua hi'opo'a te 'Apooraahau 'i te hô'ê 'opuaraa ture Fenua. 'I roto 'i te pu'etau faufaa rahi nō te haamahuta faahou 'i te 'imiraa faufaa, nō te area noa 'e piti matahiti, te fâ 'o teie faaueraa mana:

- Haamaraa te aroaro tapura faufaa 'o te poro'iraa 'ohipa, mai te 8 mirioni 'e maraa 'i te faito 15 mirioni toata, nō te mau mātete paturaa rarahi 'a te hau, teie nō te faa'ohie 'i te faturaa mātete 'a te mau taiete nō teie 'âmaa tōro'a, 'e nō te mau taiete rii na'ina'i ihoara râ.
- Faa'ohie 'i te mau hooraa mai, 'a te mau 'amaa 'ohipa ato'a 'a te hau, te mau hotu faaapu 'e tō te tautai maoti te hoo 'afaro noa mai 'i te mau hotu 'a te feiâ tōro'a faaapu 'e tautai.

'E faaueraa teie nō te tâato'a 'o te mau 'âmaa 'ohipa 'a te hau 'e ô 'i roto 'i te faatureraa 'a te Fenua nō te mau piiraa mātete, 'ia ô 'o ia 'i roto 'i te haamahutaraa 'i te 'imiraa faufaa, mai te mau pû 'a te hau, te mau 'oire 'e tâ na mau piha 'ohipa. Hou te hi'opo'araa 'a te 'Apoora 'a Porinetia 'e tuuhia atu 'i roto 'i te 'Apoora matutu ti'a rau.

Faa'iteraa râtere nâ te atea mai te 7 tae atu 'i te 16 'o tetepa

Nō te taupupû faatupuhia 'e te Covid-19 'i Tahiti nei 'e nō te tinei 'i te parare 'o teie tiroiro, 'i roto 'ihoâ râ 'i te mau motu, 'e tupu te faa'ite'iteraa Ratere, faa-auhia nō te 4 'e te 6 'o tetepa, 'e 'o tei faa'orehia, nâ reira te 'aru'i faa'iteraa 'a te feiâ tōro'a 'e te rururaa 'a te tōmite râtere 'o tei faa'ore ato'ahia.

'E nō te tâtâ'i 'i te faa'iteraa matau noahia mai na, 'ua haamau Tahiti Tourisme 'i te faa'ite'iteraa nâ roto 'i te 'itenati, 'ua haamata 'i te 7 'e tae roa 'i te 16 'o tetepa 'i ni'a 'i tâ na tahua natirara www.tahititourisme.pf. Nâ roto 'i teie rave'a 'e nehenehe ai 'i te mau fare fârii râtere 'e hohora 'i tâ râtou faatianiraa. 'Iriti ato'ahia teie rave'a nō te mau taiete fârii râtere 'o na taamotu 'e pae, 'e 'o tei tapurahia 'i ni'a 'i te tahua 'a Tahiti Tourisme.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Mai te 7 'o tetepa nei, 'e nehenehe 'e hi'o 'i te mau tarifa māmā 'i te pae 'o te fāriiraa rātere 'o te fenua noa nei 'o te nehenehe 'e fana'o 'i te mau târifa taa'ê « salon du tourisme ». 'E taima tano teie nō te huiraaatira fenua 'e fana'o 'i te mau tarifa raro, te mau faaanaanataeraa te tāmaraa. Teie mau tarifa raro nō te pu'etau 7 'o tetepa tae atu 'i te 9 'o titema 2020.

Air tahiti ato'a tei faaô mai 'i roto 'i teie faa'iteraa nā te atea, tā na mau tarifa tei ni'a ia 'i tā na tahua 'itenati www.AirTahiti.pf. Te mau tâpa'oraa 'e nehenehe 'e nā roto 'i te niuniu parauparau 'a Air Tahiti 'e 'i roto 'i tā na mau piha 'ohipa. Nā roto 'i teie faanahoraa taa'ê 'ua riro 'i te hoohia 'e 3 500 titeti manu. Nā te reira ho'i 'i turu maita'i 'i te haamahuta faahouraa 'i te fāriiraa rātere 'i roto 'i te mau hotera.

Teie rave'a faatianiraa nā te atea 'e te tuuraa 'i te mau tarifa taa'ê 'i ni'a 'i te rēni rorouira www.TahitiTourisme.pf nō te faa'ohie 'i te feiâ rātere 'e hi'o 'i te mau tarifa. 'i te roaraa hō'ê hepetoma 'e nehenehe 'i te feiâ fārii rātere 'e hi'o 'i tā rātou 'api natirara 'e pāhono ato'a 'i te mau aniraa, 'e piâ anei 'i tā rātou mau hoho'a faatiani 'e te mau târifa taa'ê. 'Ua faarevahia na te tahi mau turamaraa nō te tauturu 'i te mau fare fārii rātere nō te piâ 'i tā rātou mau faatianiraa. Nō te mau faarava'iraa 'ê atu, 'e tauturu te pupu 'ohipa 'a Tahiti Tourisme nō te 'āpee 'i te mau fare fārii rātere 'i roto 'i tā rātou mau faatianiraa.

Nō teie faa'ite'iteraa taa'ê, 'e nehenehe 'i te mau fare fārii rātere 'e tuu 10 a'e tarifa 'i te faaanaanataeraa. Te mau hotera tuiroo, hotera 'utuāfare, te mau pahî rātere, te mau taiete faaori rātere rau, 'ua piāhia ia 'i ni'a 'i te tahua 'a Tahiti Tourisme.

Mai te 7 tetepa, 'e mea 'ohie te māmimira 'i ni'a 'i te natiraa 'e pat anoa 'i te i'oa 'o te motu, te faito fare fārii rātere, nō te 'ite 'ohie 'i te huru 'o te mau fare 'e te huru 'o te faaanaanataeraa 'e vai ra nā roto 'i te tahua 'itenati 'a www.TahitiTourisme.pf. 'O teie te rave'a pāpū 'i tia'i rahi nō te mono 'i te faa'ite rahi mātāu noahia 'i te mau matahiti ato'a 'e 'o tei tia'i rahihia 'e te mau fatu fparii rātere 'e rave rau.

'I te mahana mātāmua raa ra, 'ua 'itehia te manuiaraa rahi 'o teie faanahoraa. 'Ua 'ite ato'ahia te faaô rahiraa mai te feiâ tôro'a fārii rātere, 'e 500 rātou nō te rahiraa 'e 30 motu.

'I te 7 noa 'o tetepa nei, 'ua hau 'i te 6 000 taata 'o tei hi'o 'i te tahua itenati 'a Tahiti Tourisme 'e hau atu 'i te 3 500 aniraa tarifa.

Tauraa 'i te puta ture 'a te Fare Rata nō te 'ite-auhia mai te tarifa tano 'o te mau pū'oiraa niuniu parauparau

'Ua vauvau te faaterehau 'o te numera uira 'i mua 'i te 'Apooraahau, hou 'a ta'ita'ihia atu ai 'i mua 'i te 'Apooraa rahi 'i teie 'opuaraa ture Fenua 'e faa'titi'aifaro ra 'i te mau tarifa 'o te mau pū'oiraa niuniu 'i ni'a 'i te rēni metua nō te huiraaatira, 'e nō te faa'aifaito 'i te tata'uraa 'a te mau taiete, 'e nō te neheneheraa 'i te feiâ tâtau 'e faa'ohipa ti'amā 'i te mau tau'aparauraa.

Te pāhono ra teie CPT 'e piti fā: haapāpū 'i te arata'iraa ture nō te faati'a 'i te hoho'a 'a arata'i. 'Inaha 'ua ti'a roa ihoā 'ia haapāpūhia te arata'iraa hō'ê 'ia nahonaho te taiete 'opere 'e te taiete metua 'ia haapāpu 'i te arata'iraa tano 'o tauā mau rave'a ra, te tahi 'o te faa'ohiparaa 'i te 'avei'a hō'ê nā roto atu 'i te rave'a 'āpî 'e tei reira te haaputuraa parau 'a te mau taiete niuniu 'ia nehenehe atu ai 'e haamau 'i te tarifa haamauhia 'e te taiete metua.

'E nuuraa parau mana hinaarohia ai teie tauraa 'i roto 'i te puta ture 'e vainei. 'E te taahiraa mâtâmua nô teie 'opuaraa ture Fenua nô te hamau 'i teie rave'a. 'E tupu atu ai te faaueraa mana 'a te 'Apooraahau nô te faati'a 'i te mau rave'a nô te faa'ohiparaa.

'Ua faa-au ato'ahia 'e faa'ore 'i te arata'iraa ture 'e horo'a ra 'i te parau faati'a nô te mau taiete tâmau niuniu parauparau. Haamauhia 'i 1999, 'e rave'a tano nô te reira tau. Faa-auhia mai nô te tororaa niuniu veo 'a te taiete metua, 'ua haamâmâhia mai te reira nô te pâhono 'i te faaheporaa titauhia nô te niuniu hi'o. 'E pâhono ato'araa 'i te hinaaro rahi 'o te hôani, titauhia atu ai 'i te taiete metua 'ia turu'i 'i ni'a 'i te hô'ê tororaa niuniu mai roto 'i te mau taiete 'ê atu 'e 'u'ana roa mai nei.

Tauturu moni nô te mau 'âmuitahiraa rima'î

'E aniraa nô te faaterehau 'o te Ta'ere, 'ua fârii te 'Apooraahau 'e hôro'a 'i te mau tauturu mai teie 'i raro nei:

- 135 000 toata nô te 'âmuiratahiraa « Vaine Rima'î Rurutu Tu Noa » nô tâ na faa'iteraa tauihaa rima'î 'i tupu 'i Moerai 'i te 10 tae mai 'i te 17 'o tiurai ra.
- 500 000 toata nô te 'âmuitahiraa « Vahine Vaero 'o Rimatara » nô te 3raa 'a te tata'uraa raraa peue 'i tupu 'i Rimatara 'i te 6 tae mai 'i te 9 'o atopa ra.

Mahana 'o te faufaa haaputu 'a eropa 'i te Fare manaha 'i te 18 tae atu 'i te 28 'o tetepa

'I te mau matahiti ato'a, te faanaho nei te Fare Manaha 'i te mahana 'o te faufaa haaputu. 'Oro'a faataahia nô te huiraatira 'ia fâna'o a'e te 'ô ia, 'e te mau fetii taata ihoâ râ, 'i te mâtâ'ita'i tâ moni 'ore 'i te mau tauihaa haaputu 'e vai nei 'i te Fare Manaha.

Faanahohia teie mau mahana 'e te Fare Manaha 'i te 18 tae atu 'i te 20 'o tetepa. No teie râ vairaa ma'i pee nei, 'ua tâ'oti'ahia, nô te feiâ 'o tei tâpa'o 'i te titeti 'i ni'a 'i te natirara 'a te fare manaha www.museetahiti.pf. Faahepo ato'ahia 'ia 'oomo 'i te titi'a aho 'e 'ia auraro 'i te mau faaueraa pâruru êa. 'E tupu ato'a, mai tei matauhia te hoo mâmâraa tauihaa, 'i te toa iho, 'i te roaraa 'o nau mahana 'e toru nei.

Te târena 'o tauâ nau mahana ra :

Mahana pae 18 'o tetepa

Hora 9 'e te 'âfa tae atu h11 : mata'ita'iraa arata'i *tupuna- Transit* – 16 taata.

H10 tae h11 : mata'ita'iraa 'i te haaputuraa tauihaa – 8 taata ;

H2 – h3 mata'ita'iraa 'i te raau târa'i – 6 taata.

Mahana mâa 19

H9 'e te 'âfa tae 'i te h11 : tere arata'ihia *Tupuna Transit* – 16 taata ;

H10 – h11 : mata'ita'iraa 'i te haaputuraa râau târa'i ;

H12 – h1 mata'ita'iraa ti'amâ *Tupuna Transit* tâ titeti – 16 taata ;

H1 'âfa – h2 'e te 'âfa : mâtâ'ita'iraa ti'amâ tâ titeti – 16 taata ;

H2 'âfa - h3 'e te 'âfa : tere arata'i *Tupuna Transit*-16 taata ;

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

H3 – h 4 ‘afa : mâta’ita’iraa arata’ihia Tupuna Transit-16 taata.

Tâpati 20 tetepa

H10 – h11 : mâta’ita’i arata’i ‘i te râau târa’i haaputu 6 taata ;

H9 ‘âfa- h11 : *Tupuna Transit* tâ titeti – 16 taata ;

H12 – h1 : mâta’ita’i ti’amâ Tupuna Transit tâ titeti -16 taata ;

H1 ‘âfa - h2 ‘âfa : tere ti’amâ Tupuna Transit tâ titeti -16 taata ;

H3 – h4 : tere arata’ihia – 8 taata ;

H3 ‘âfa : tere ti’amâ Tupuna Transit tâ titeti – 16 taata

Nô te mâta’ita’i ‘i te haaputuraa râau marô, e’ita ‘e nehenehe ‘e fârii ‘i te mau tamarii. Nô te haaputuraa tauï tahito ‘o te tamarii 11 matahiti noa te fâriihia. Turamaraa hau atu mediation@museetahiti.pf niuniu 87 79 07 97.

Te pû’ohuraa ‘ohipa Lady Box

‘I te 7 tae mai ‘i te 29 ‘o atete ra, ‘ua faatupu mai na te faatereraahau ‘o te autâhohê ‘e te ‘utuâfare ‘i te faanahoraa « Lady Box », ‘ei tururaa teie ‘i te vahine ‘i roto ‘i oraraa teimaha ‘o te ma’i tapahi, tupu mai ai te huihuraa tao’a nô te aupuruaea ‘o te vahine. ‘Ia riro ato’a ‘ei tâu’aparauraa ‘i roto ‘i te huiraatira.

‘I Farani, ‘ua haamau mai na te Faatereraa, ‘i tetepa nei, te hôê tâmoni ‘oreraa ‘i te mau tâpuru nâ te mau vâhi taata. ‘E piti parau tutuu ‘o tei ravehia ‘e te mau ti’a mâ’itihia ‘o nau ‘Apoora teitei ‘a farani, ‘e ‘o tei piâhia ‘i novema 2019 ‘e ‘i fepuare 2020, ‘ia ‘arohia te fifi ‘o te ma’i tapahi ‘e ‘ia nehenehe a’e ‘i te mau vahine ‘ia fâna’o ‘i te tâpuru.

Nâ te ‘aifaito ‘ore ‘o te fâna’oraa ‘a te mau vahine ‘i te pâpuru, ‘i aratô ‘i te faatereraahau ‘o te ‘utuâfare ‘ia tutonu ‘i ni’a ‘i te manuiraa anei ‘o teie faanahoraa mâtâmua roa, ‘ua hau ‘i te 3000 tao’a tei horo’ahia mai, ‘e 90% nô roto mai te feiâ ‘o tei fâreirehia tei pâhono mai, te rahiraa ‘e mau vahine te mau tâne ato’a râ, te taure’are’a ‘e te feiâ ‘âpî atu, ‘ua ‘ite pâpûhia te autâhohêraa ‘i rotopû ‘i te mau vahine, ‘ua ‘ohipa ato’a mai te mau piha ‘ohipa ‘a te hau, ‘e 10 ato’a ‘oire tei faaô mai, ‘e ‘ua faati’ahia 13 vâhi ‘ohiraa, mai Papeete, Faaa, Punaauia, Paea, Papara, Mataiea, Taravao, Hitiaa, Mahina ‘e Pirae.

‘E ‘operehia teie mau tao’a pupûhia mai ‘i roto ‘e 4 pû râtou ‘o tei turu ato’a mai ‘i teie ‘opuaraa, ‘e tâ râtou ato’a turu ‘i te mau vahine, ‘e ‘o tei faafâna’o 100 a’e vahine ‘o tâ râtou ‘e faarii nei:

- Te pû o te hau : te faarii nei ‘e 40 vahine hâmani ‘inohia
- Te pû Samaritaine : te fârii tamau nei 30 a’e vahine, e tâ râtou anei tamarii, nohoraa ‘ore ;
- Tia’i Nui Here : nohoraa tâmau, tamahine ‘âpî 12 – 18 matahiti (13 ro’i) ;
- Manini’ura : nohoraa tâmau taure’are’a vahine (16 ro’i).
- ‘E tupu te ‘ôpereraa ô ‘i roto ‘i te mau taatiraa ‘i te mahana pae 11 ‘o tetepa ‘i te hora 1, ‘i te fare ‘ohipa ‘a te Peretiteni.

Êa ‘i ni’a ‘i te ‘ohiparaa turu ‘i te târena ‘a te taatiraa « Mihaera »

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

'Ua ani mai te taatiraa Mihaera 'i te tauturu moni 'a te Fenua nô tâ na 'ôpuaraa « Maita'i te tino, Maita'i te roro ». 'e 'ôpuaraa 'o tei haamauhia nô te faaitoito 'i te haaraa nô te maita'i 'o te êa 'o tâ na mau mero taatiraa, mai te mau rauti Pâruru ture 'o te u'i 'âpî 'e tô râtou 'utuâfare. Nau rêni 'e maha 'o tâ râtou 'ôpuaraa 'o teie: haapii 'i te tâmaa maita'i, haamau 'i te faa'eta'etaraa tino tâmau, tî'aauraa 'i te ma'i pupuhi avaava 'e te ora maita'i 'i ni'a 'i te vâhi 'ohiparaa.

Teie aniraa tauturu nô te 'âpee ia 'i te feiâ 'a te taatiraa 'i ni'a 'i te 'ê'a 'o te tauraa 'i te huru 'amu mâa, 'e 3 rêni nô te mâa tano 'e te 'aifaito, 'e piti nô te faaineineraa mâa. Tei roto teie 'ôpuaraa 'i te rêni mau 'o te tupuraa êa maita'i faa-auhia 'e te Faatereraa 'o te êa. 'Ua fârii te 'Apooraahau 'e horo'a 'e 70 000 toata nô te faatere 'i teie 'ôpuaraa.

Te rahiraa pârahiaa vata 'i te pû haapiiraa tôro'a ûtuûtu ma'i Mathilde Frebault nô te haapii turu tuati ma'i

Nâ roto mai 'i te Haapiiraa ûtuûtu ma'i Mathilde Frebault, te faanaho nei te Faatereraa 'o te êa, 'i te tomoraa nô te haapii turu tuati ma'i 'o tei haamauhia 'e te 'Apooraahau, nâ ni'a 'i te aniraa 'a te faaterehau 'o te êa.

Mâ te numera 'i ni'a 'i te mau hinaaro tuati ma'i 'e maraa noa mai nei 'i roto 'i te mau pû ûtuûturaa ma'i, 'e te rahi ho'i 'o te haere atu 'i te faatuharaa 'i roto 'i te na matahiti 'e pae 'i muri nei, 'ua vata mai na 'e 25 ti'araa 'ohipa 'i 2019. 'Ua faotihia 'e tape'a 'i teie tai'o tihepuraa nô 2020.

Tauturu moni nâ te CNAM (Haapiiraa tôro'a teitei 'a farani)

'Ua faaoti te 'Apooraahau 'e horo'a 14 mirioni toata nâ te haapiiraa tôro'a CNAM 'i Porinetia nei nô tâ na tereraa 'ohipa nô 2020.

Te CNAM 'i Porinetia nei 'o te faaineine nei ia 'i te haapiiraa nô te titau 'i te parau tû'ite tôro'a teitei.

Tauturu moni nâ te mau tâatiraa 'u'i 'âpî

'Ua faataa te 'Apooraahau 'e 700 000 toata 'ei tauturu nâ te tâatiraa « Comité des sports et Jeunesse de Tairapu-Ouest nô te mau 'ôpuaraa « Anim jeunes 2020 ». « Jeunesse, lève toi » 'e Taure'a school Tairapu Ouest » nô 2020.

Tauturu moni nâ te haapiiraa 'a te hau 'i Porinetia

'U fârii te 'Apooraahau 'e hôro'a 'i te tauturu moni nâ te mau fare haapiiraa 'a te hau 'i Porinetia nei, nô te âmo 'i te 'ôpuaraa 'i raro nei.

705 000 toata, nâ te haapiiraa piri tuarua 'o Papara, nô te tia'i fare haapiiraa 'ia tae 'i te tau faafaaearaa 'i tiurai 'e atete 2020.

1 788 000 toata, nâ te haapiiraa tuarua 'o Taravao, nô te 'aro 'i te faaru'eraa haapiiraa.

Faati'araa 'i te parau tu'ite tôro'a, tîaau 'e faa'ohiparaa tôro'a moana

'Ia au 'i te parau faaâu 'o te 22 'o atopa 2016 nô te haapiiraa, 'i rotopû 'ia Porinetia 'e te Hau nui, 'e nehenehe tâ Porinetia 'e faatupu ê 'e horo'a 'i te parau tû'ite Mâ'ohi. 'E nehenehe ato'a 'ia na 'e ani 'ia haamana mai 'o farani 'i tauâ mau parau tû'ite tôro'a nei 'e te tapuraraa 'i te reira 'i roto 'i te puta haaputu 'o te mau parau tû'ite tôro'a 'a farani, te (RNCP). Nô reira 'i 2018, 'e maha parau tu'ite 'o te fenua nei (CPAP) tei faatupuhia 'i Porinetia nei: te CPAP tîaau taiete hotera rii na'ina'i (PMH), hô'ê CPAP patu fare (PB), hô'ê CPAP faatere taiete tôro'a moana (GEMM) 'e hô'ê CPAP faaapu tiare (EPhR).

'Ua ani ato'a Porinetia 'ia 'ite-au-hia mai, 'e farani, te tahi atu mau parau tû'ite. Mai te peu ê 'ua fârihia mai nô te APAP PMH, PB 'e EPhR, 'aita 'e parau 'âpî tae mai 'i teie mahana, nô te APAP GEMM. Nô reira, 'e nô te fârihia mai teie aniraa, 'ua tau haamaita'i faahouhia te aniraa 'e te mau pû 'a Porinetia (te mono peretiteniraa, te pû 'o te 'ohipa, 'e te haapiiraa tôro'a 'e te faatereraa 'o te mau haapiiraa), nâ reira ho'i 'e te mau piha 'ohipa 'a te Tomitera teitei.

Te fâ 'o teie tauraa, nô te pâhono ia, 'a tahi 'i te faito titauhia mai 'e te hau farani 'e nehenehe ai 'e 'itehia mai teie mau parau tû'ite, 'e te tahi, nô te pâhono 'i te hinaaro 'i te pae totiare, te 'aia 'ohipa 'e te 'imiraa faufaa 'e rênihia 'e te faatereraa 'a Porinetia 'i te taime 'a faatupuhia ai teie mau parau tû'ite.

-0-0-0-0-0-